

CABINET

Cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd drwy gynhadledd fideo ddydd Mawrth, 15 Chwefror 2022 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Hugh Evans, Arweinydd ac Aelod Arweiniol Economi a Llywodraethu Corfforaethol; Bobby Feeley, Aelod Arweiniol Lles ac Annibyniaeth; Huw Hilditch-Roberts, Aelod Arweiniol Addysg, Gwasanaethau Plant ac Ymgysylltu â'r Cyhoedd; Brian Jones, Aelod Arweiniol Gwastraff, Cludiant a'r Amgylchedd; Richard Mainon, Aelod Arweiniol Cyfeiriad Strategol a Thrawsnewid; Tony Thomas, Aelod Arweiniol Tai a Chymunedau; Julian Thompson-Hill, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol, a Mark Young, Aelod Arweiniol Cynllunio, Diogelu'r Cyhoedd a Chymunedau Mwy Diogel

Arsylwyr: Y Cynghorwyr Joan Butterfield, Meirick Davies, Gwyneth Ellis, Hugh Irving, Alan James, Gwyneth Kensler, Barry Mellor, Rhys Thomas ac Emrys Wynne

HEFYD YN BRESENNOL

Y Prif Weithredwr (GB); Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau (NS); Penaethiaid Gwasanaeth: Cyfreithiol, AD a Gwasanaethau Democrataidd (GW), Cyllid ac Eiddo (SG), a Gwella Busnes a Moderneiddio (AS); Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro, Gwasanaeth Cymorth i Fusnesau (AL); Arweinydd Rhaglen – Grant Cymorth Tai (CO); Rheolwr Gweithredol Gwasanaethau Cyfarpar Cymunedol (NJ); Rheolwr Busnes Rhanbarthol (CP); Rheolwr Prosiect Newid Hinsawdd (JH); Rheolwr Prosiect Newid Hinsawdd (LWJ); Swyddog Arweiniol – Eiddo Corfforaethol a Stoc Dai (DL); Rheolwr Prosiect (RV) a Gweinyddwyr Pwyllgorau (KEJ & SJ [Gweddarlledwr])

1 YMDDIHEURIADAU

Ni chafwyd unrhyw ymddiheuriadau.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd yr aelodau canlynol gysylltiad personol yn eitem 7 ar y rhaglen -

Datganodd y Cynghorydd Hugh Evans, Arweinydd, gysylltiad personol gan ei fod wedi gwerthu rhywfaint o stoc drwy un o'r asiantau eiddo/arwerthwyr sy'n ymwneud â'r broses ymgynghori.

Datganodd y Cynghorydd Meirick Davies gysylltiad personol gan y bydd yn gofyn i'r Tîm Newid Hinsawdd am gymorth i leihau carbon yn Ward Trefnant (Cefn Meiriadog).

3 MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw fater bryd.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 18 Ionawr 2022.

Cywirdeb – Tudalen 9 – Eitem 6 – Ymestyn Contract y Gwasanaethau Hamdden – esboniodd y Cynghorydd Meirick Davies fod ei bwynt yn ymwneud â'r difrod llifogydd i Fwyty a Theatr Pafiliwn y Rhyl mewn perthynas â'r amgylchiadau gyda'r tanc dŵr a fyrstiodd, ac a gafodd y tanc ei archwilio cyn ei drosglwyddo i Hamdden Sir Ddinbych Cyf neu beidio. Fel Aelod Arweiniol, cadarnhaodd y Cynghorydd Bobby Feeley y byddai'n rhoi ateb i'r Cynghorydd Davies yn uniongyrchol y tu allan i'r cyfarfod.

PENDERFYNWYD, yn amodol ar yr uchod, cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 18 Ionawr 2022 fel cofnod cywir.

5 STRATEGAETH Y RHAGLEN CYMORTH TAI

Cyflwynodd y Cynghorydd Bobby Feeley yr adroddiad yn gofyn i'r Cabinet gytuno ar y weledigaeth a sut i fynd i'r afael â digartrefedd a gwasanaethau cefnogi sy'n gysylltiedig â thai yn y Strategaeth ar gyfer y Rhaglen Cymorth Tai a'i chyhoeddi.

Mae'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru i ddatblygu Strategaeth ar gyfer Rhaglen Cymorth Tai 2022 – 2026, gydag adolygiad hanner ffordd drwyddi. Bydd angen i'r Strategaeth ar gyfer Rhaglen Cymorth Tai y Cyngor fod yr unig ddogfen strategol ar gymorth tai ac atal digartrefedd, ac mae wedi'i llunio i gyd-fynd â'r Strategaeth Tai a Digartrefedd bresennol sy'n cael ei monitro gan y Grŵp Tai Strategol a Digartrefedd. Wrth ddatblygu'r Strategaeth ar gyfer y Rhaglen Cymorth Tai, cynhaliwyd asesiad trylwyr o anghenion gydag amryw o randdeiliaid a darparwyd a chytunwyd ar saith blaenoriaeth, sydd ar y cyfan yn adlewyrchu'r camau gweithredu a geir yn y Cynllun Gweithredu Strategol ar gyfer Tai a Digartrefedd. Cafodd cynllun gweithredu drafft ei gynnwys i gefnogi'r modd y darperir y Strategaeth ar gyfer y Rhaglen Cymorth Tai ond roedd angen amserlenni a chamau gweithredu ychwanegol mwy hirdymor cyn ei chyhoeddi.

Dywedodd y Cynghorydd fod y Strategaeth yn cynrychioli cam arall yn y cyfeiriad cywir i fynd i'r afael â digartrefedd a diolchodd i'r swyddogion am yr adroddiad cynhwysfawr. Ychwanegodd y Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro, Gwasanaeth Cymorth i Fusnesau fod y Cyngor wedi gwneud cynnydd da wrth weithio tuag at fodel ailgartrefu cyflym.

Ymatebodd yr Aelod Arweiniol a'r Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro i gwestiynau fel a ganlyn –

- byddai angen creu fersiwn derfynol o'r cynllun gweithredu erbyn y bydd y Strategaeth ar gyfer y Rhaglen Cymorth Tai yn cael ei lansio ddiwedd mis Mawrth. Er hyn, byddai'r cynllun yn hyblyg ac yn cael ei adolygu'n barhaus er mwyn ymateb i amgylchiadau sy'n newid.

- gwnaed llawer o gynnydd o ran sicrhau ymyrraeth brydlon, dulliau ymgysylltu a sicrhau mynediad at wasanaethau a gweithio gyda phartneriaid mewn ffordd gydlynol i gefnogi unigolion a theuluoedd fel y bo'n briodol.
- cafodd cydlynedd iechyd meddwl a chamddefnyddio sylweddau ei gyflogi'n ddiweddar i helpu unigolion sydd wedi eu heffeithio gan y problemau hynny er mwyn cynnal eu tenantiaethau.
- roedd y Pwyllgor Craffu wedi trafod llawer o'r gwaith yn y Strategaeth a'r cynllun gweithredu ar gyfer y Rhaglen Cymorth Tai ac fe dderbynion nhw hefyd adroddiad blynyddol am ddiartrefedd, ac roedd y Grŵp Tai Strategol a Diartrefedd hefyd yn ymwybodol o'r materion hynny; gan gofio'r amserlen dynn i gyhoeddi Strategaeth y Rhaglen Cymorth Tai, gofynnwyd i'r Cabinet gymeradwyo'r ddogfen.
- amlygwyd yr heriau mewn ardaloedd gwledig i ddarparu'r nifer o dai sydd eu hangen gyda'r ddarpariaeth yn Llangollen a Dinbych a darpariaeth gyfyngedig yn Rhuthun, ynghyd â llety ar brydles tymor byr, sy'n dibynnu ar gael tai cymdeithasol ac eiddo gan landlordiaid cymdeithasol cofrestredig - gwnaed pob ymdrech i gadw pobl sy'n datgan eu bod yn ddiartref mor agos â phosibl at eu cymunedau.
- cymerir camau i sefydlu gwasanaeth ymyrraeth gynnar ac atal er mwyn lleihau nifer y bobl sy'n mynd yn ddiartref ac roedd y ffocws a'r cyllid a gafwyd gan Lywodraeth Cymru dros y ddwy flynedd ddiwethaf wedi canolbwyntio ar atal: adlewyrchwyd hynny hefyd yn y Strategaeth ar gyfer y Rhaglen Cymorth Tai.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn cytuno gyda gweledigaeth a chyfeiriad strategol Sir Ddinbych a amlinellir yn y Strategaeth ar gyfer y Rhaglen Cymorth Tai ac y gellid cyhoeddi'r ddogfen.

6 GWAHODDIAD I DENDRO'R GWASANAETH CYMORTH ASESU COF RHANBARTHOL - DYFARNU CONTRACTAU

Cyfeiriodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd at ddau atodiad cyfrinachol i'r adroddiad am resymau sensitifrwydd masnachol ac awgrymodd y dylid holi unrhyw gwestiynau manwl am yr elfennau hyn mewn sesiwn breifat.

Cyflwynodd y Cynghorydd Bobby Feeley yr adroddiad yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i ddyfarnu tri chontract ar ôl cwblhau Gwahoddiad i Dendro ar gyfer y Gwasanaeth Cymorth Aseu Cof Rhanbarthol. [Roedd y Cabinet eisoes wedi cytuno yn ei gyfarfod ar 23 Tachwedd 2021 y byddai'r Cyngor yn gweithredu fel y Comisiynydd Arweiniol ar gyfer Gwahoddiad i Dendro ar gyfer y Gwasanaeth ar ran y Gwasanaeth Cydweithio Rhanbarthol (chwe awdurdod lleol a phartneriaid Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) yng Ngogledd Cymru)].

Gallai cyfanswm gwerth y tri chontract wedi'u cyfuno â'i gilydd fod hyd at £3.36m (£672,000 y flwyddyn dros gyfnod posibl o 5 mlynedd). Rhoddwyd manylion am y broses dendro yn yr adroddiad, yn cynnwys nifer yr ymgeiswyr ar gyfer pob un o'r tair lot a gynigwyd fel rhan o'r Gwahoddiad i Dendro, ynghyd â gwerthusiad o'r cyflwyniadau tendro a'r dyfarniadau contract a argymhellwyd yn erbyn pob lot. Roedd Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau cyllid allanol ar gyfer costau'r gweithgaredd rhanbarthol.

PENDERFYNWYD y byddai'r Cabinet yn -

- (a) cymeradwyo derbyn y tendrau a gyflwynwyd gan y tri chyflenwr a gwrthod y tendr a gyflwynwyd gan un cyflenwr am y rhesymau y manylir amdany'n nhw yn yr 'Adroddiad Argymhelliad Dyfarnu Contract' (Atodiad 1 i'r adroddiad), a
- (b) chadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 2 i'r adroddiad) fel rhan o'i ystyriaethau.

7 CYNLLUN PENDERFYNIADAU DIRPRWYEDIG ARFAETHEDIG AR GYFER CAFFAEL TIR (RHYDD-DDALIADOL A LESDDALIADOL) AT DDIBENION DAL A STORIO CARBON A GWELLIANNAU ECOLEGOL

Cyflwynodd y Cynghorwyr Brian Jones, Tony Thomas a Julian Thompson-Hill adroddiad ar y cyd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i gynllun newydd o ddulliau dirprwyo penderfyniadau er mwyn caffael tir ar gyfer dal a storio carbon ac at ddibenion gwelliannau ecolegol.

Byddai'r newidiadau arfaethedig i'r cynllun dirprwyo yn y bôn yn hwyluso'r broses o gaffael tir er mwyn galluogi'r Cyngor i gyflawni ei Ddatganiad Newid Hinsawdd ac Argyfwng Ecolegol a'r targedau yn ei Strategaeth ar Newid Hinsawdd a Newid Ecolegol (2021/22 - 2029/30). Cyfeiriwyd at y gwaith ymgynghori ac ymgysylltu a wnaed a rhoddwyd sicrwydd y byddai'r dulliau cyfathrebu agored gyda chymunedau a rhanddeiliaid yn parhau yn y dyfodol. Nodwyd hefyd nad oedd unrhyw fwriad i brynu tir amaethyddol o safon uchel. O ran cyllid, roedd rhan o'r gyllideb a neilltuwyd ar gyfer rhaglen waith y targed di-garbon net ar gyfer y math hwn o bryniant tir a byddai angen cymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer prosiectau unigol dros £1m. Amlygwyd hefyd y mesurau diogelu sy'n ymwneud â'r broses o lunio penderfyniadau, gyda matrices sgorio eglur ar gyfer asesu tir a chyfranogiad helaeth yr aelodau etholedig a'r swyddogion yn y broses honno.

Amlygodd yr Arweinydd y materion sensitif sy'n gysylltiedig â chaffael tir er mwyn gwrthbwysu allyriadau carbon a'r effaith ar gymunedau gwledig yn genedlaethol. Er hyn, cyfeiriai'r adroddiad at gynigion i ddiwygio'r broses ddirprwyo'n unig ac roedd yn eglur yn y broses asesu safleoedd na chaffaelir tir a ddefnyddir i gynhyrchu bwyd. Cafodd hefyd gadarnhad ynghylch yr ymgynghoriad parhaus wrth symud ymlaen.

Wrth ystyried yr adroddiad, canolbwyntiodd y drafodaeth ar y meysydd canlynol -

- yn unol â pholisi gwaredu tir y Cyngor, ymgynghorwyd â gwasanaethau mewnol er mwyn canfod a oedd unrhyw ddefnydd ar gyfer y tir cyn y ceir gwared ag ef, ac roedd hyn hefyd yn cynnwys pa mor addas yw'r tir at ddibenion amgylcheddol.
- byddai gwell mynediad at dir i ymwelwyr yn ystyriaeth allweddol
- mae digon o adnoddau ar gael ar hyn o bryd yn y Gwasanaethau Cefn Gwlad ar gyfer cynnal a chadw tir ac mae yna fecanwaith drwy Fwrdd y Gyllideb i wneud cais yn flynyddol am gyllid cyfalaf a chyllid refeniw pe bai angen mwy o

adnoddau i reoli dulliau caffael tir yn y dyfodol a byddai hynny'n ystyriaeth wrth symud ymlaen.

- mae'r Cyngor wedi ymrwmo i leihau cymaint â phosibl o'i allyriadau carbon ac mae ystod o dargedau wedi eu gosod i'r perwyl hwnnw, sy'n cynnwys adeiladau a fflyd; mae caffael tir ar gyfer dal a storio carbon yn ffordd arall i gyfrannu at y broses honno a gwrthbwysu allyriadau na ellir cael gwared arny'n nhw.
- cafwyd rhywfaint o drafodaeth am gwmnïau preifat yn prynu tir ffermio yng Nghymru ar gyfer plannu coed er mwyn gwrthbwysu'u hallyriadau carbon eu hunain, sy'n fater emosïynol ac yn broblem benodol yng nghanolbarth/De Cymru.
- wrth ymateb i bryderon a godwyd gan y Cyngorydd Gwyneth Ellis a natur ddadleuol y mater, derbyniodd yr Arweinydd ei fod yn fater sensitif ond rhoddwyd sicrwydd ynghylch y meini prawf ar gyfer caffael tir (nad oedd yn cynnwys tir amaethyddol/tir cynhyrchu bwyd) a bod y dull yn rhan o raglen o fesurau lleihau carbon a fyddai'n cyfrannu at raglen amgylcheddol y Cyngor.
- esboniwyd y sgôr cynaliadwyedd (31 / 36) yn yr Asesiad o Effaith ar Les, gan ei fod yn fesur eang a'i fod yn cynnwys integreiddio gyda gweithgareddau eraill a gweithio mewn partneriaeth a'i fod yn gynaliadwy yn yr hirdymor
- roedd yr adroddiad yn ymwneud â'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau ei bod yn effeithiol a'r aelodau arweiniol oedd y penderfynwyr allweddol ac felly gellid bod yn sicr ei fod yn benderfyniad gwleidyddol i'r aelodau ei lunio
- darparwyd gwybodaeth reolaidd am gyflawniadau lleihau carbon y Cyngor a byddai'r Gweithgor Newid Hinsawdd ac Argyfwng Ecolol yn parhau yn y Cyngor newydd, gyda gwahoddiad agored i'r holl aelodau.
- mae digon o adnoddau yn y Tîm Newid Hinsawdd ar hyn o bryd a byddai llawer o'u rôl yn canolbwyntio ar gydlynw a chynllunio a chydweithio gyda staff ar draws y Cyngor i hyrwyddo a rhoi'r rhaglen ar waith, ond efallai y bydd angen adolygu'r sefyllfa wrth i'r Strategaeth fynd yn ei blaen.

PENDERFYNWYD y byddai'r Cabinet yn -

- cymeradwyo cyflwyno cynllun penderfyniadau dirprwyedig newydd ar gyfer caffael tir (rhydd-ddaliadol/lesddaliadol) at ddibenion dal a storio carbon a gwelliannau ecolol fel y cynigiwyd yn Atodiad 1 yr adroddiad, a*
- chadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 2 yr adroddiad) fel rhan o'i ystyriaethau.*

8 ADEILADAU'R FRENHINES, Y RHYL - CAIS AM GYLLID YCHWANEGOL

Cyn cyflwyno'r adroddiad, mynegodd yr Arweinydd ei siom fod un o Gynghorwyr Cyngor Sir Ddinbych wedi gwneud datganiad yn y wasg a allai ddifetha enw da'r Cyngor, y prosiect a thref Y Rhyl er mwyn gwella'i sefyllfa ei hun. Mae Cyngor Sir Ddinbych yn awdurdod agored, tryloyw ac mae cyfle bob amser i aelodau gwestiynu a chraffu y tu hwnt i'r Cabinet. Mae wedi cymryd blynyddoedd o waith caled i fagu hyder ymhlith trigolion Y Rhyl a buddsoddwyr posibl er mwyn helpu i newid delwedd Y Rhyl ac nid oedd y wybodaeth anghywir yn y wasg wedi helpu gyda hynny. Os oedd yr aelod yn bresennol, awgrymwyd y dylai wrando ar y drafodaeth, darllen yr adroddiad a nodi ffeithiau'r sefyllfa. [Yn ystod y drafodaeth,

lleisiodd aelodau eraill eu barn ar y mater a chanolbwyntiodd yr Arweinydd ar yr adroddiad a'r argymhelliad yn y drafodaeth.]

Cyflwynodd yr Arweinydd adroddiad ar y cyd â'r Cynghorydd Julian Thompson-Hill ynghylch diweddaru'r Cabinet am Brosiect Adeiladau'r Frenhines, Y Rhyl gan ofyn am gymeradwyaeth ar gyfer yr achos busnes wedi'i ddiweddaru a chyllid ychwanegol i gyflawni Cam 1 y prosiect.

Roedd y prosiect yn hanfodol ar gyfer gwaith adfywio tref Y Rhyl a llwyddiant economaidd yr ardal yn y dyfodol a byddai'n ffurfio dolen gyswllt ddefnyddiol wrth gysylltu buddsoddiad ar y promenâd a'r cynigion drwy'r cais i Gronfa Codi'r Gwastad ar gyfer gwelliannau ar y stryd fawr. Yn ogystal â hyn, amlygwyd llwyddiant rhaglen adfywio ehangach y Cyngor gyda phartneriaid, ac roedd y prosiect yn rhan allweddol o'r rhaglen waith honno er mwyn darparu mannau masnachu a swyddi yn y dref a chamau yn y dyfodol i ddarparu cartrefi newydd a chyflogaeth bellach. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn cydnabod pwysigrwydd y prosiect ac yn parhau i fod wedi ymrwymo i'r datblygiad. Amlinellwyd yr elfennau ariannol a'r rhesymeg sy'n gefndir i'r cynnydd yng nghostau'r prosiect yn yr adroddiad ac fe'u trafodwyd ymhellach yn y cyfarfod, ac roedd hynny oherwydd ffactorau a oedd y tu hwnt i reolaeth y Cyngor ac na ellid eu rhagweld, a oedd yn cynnwys codi lefel llawr gorffenedig yr adeilad er mwyn cwrdd ag amodau cynllunio a chostau cynyddol sy'n gysylltiedig â deunyddiau adeiladu a gwaith dymchwel/cael gwared ag asbestos. Er bod yr holl ddulliau ariannu posibl yn cael eu hymchwilio er mwyn ymdrin â'r diffyg ariannol i gyflawni Cam 1, ar hyn o bryd byddai angen i'r Cyngor ariannu'r swm llawn sydd ei angen. Nodwyd y byddai methu â chwblhau'r prosiect yn debygol o olygu y byddai rhan sylweddol o'r grant yn cael ei gymryd yn ôl.

Cafodd y Cabinet drafodaeth hir am yr adroddiad a mynegwyd cefnogaeth fel a ganlyn -

- Credai'r Cynghorydd Brian Jones mai parhau â'r prosiect fyddai'r peth iawn i'w wneud ar gyfer Y Rhyl ac roedd yn falch o weld cefnogaeth gan Lywodraeth Cymru a photensial am gyllid Codi'r Gwastad y byddai'r ardal yn elwa ohono; cyfeiriodd hefyd at waith caled yr Aelodau Arweiniol a'r swyddogion ar y prosiect.
- Roedd y Cynghorydd Bobby Feeley yn siomedig fod y costau wedi cynyddu ond roedd yn cydnabod y cynnydd byd-eang mewn costau adeiladu; roedd yn derbyn bod angen adfywio tref Y Rhyl a soniodd am y gwelliannau a welwyd dros y blynyddoedd diwethaf a thalodd deyrnged hefyd i rôl Hamdden Sir Ddinbych Cyf o ran hynny.
- Roedd y Cynghorydd Mark Young yn sicr na ellid rhagweld y cynnydd yn y costau, gan ddweud bod cost deunyddiau adeiladu wedi codi rhwng 23% a 78%, a nododd y byddai'n fwy cost effeithiol i fwrw ymlaen â'r prosiect nes bydd wedi ei gwblhau, yn hytrach na cholli'r buddsoddiad. Canmolodd y swyddogion am y gwaith a wnaed ac roedd yn edrych ymlaen at gyflawni'r cynllun. Wrth ymateb i gwestiwn y Cynghorydd Young ynghylch a oedd y cyllid ychwanegol y gofynnwyd amdano yn ddigonol, dywedodd y Cynghorydd Julian Thompson-Hill fod y swm yn cynrychioli asesiad teg yn seiliedig ar y dybiaeth orau ar y pryd.

- Tynnodd y Cyngorydd Huw Hilditch-Roberts hefyd sylw at y cynnydd sylweddol mewn costau adeiladu a oedd wedi effeithio ar nifer o brosiectau ysgolion a chanmolodd waith y Cyngor a'i ymroddiad i adfywio tref Y Rhyl, gan gyfeirio at brosiectau allweddol a ffocws ar fuddsoddi yn y stryd fawr. Roedd yn gwbl gefnogol i'r argymhelliad, gan nodi y byddai'r prosiect yn creu swyddi a chreu safon byw well ar gyfer trigolion Y Rhyl.
- Talodd y Cyngorydd Richard Mainon deyrnged i bawb sy'n ymwneud â'r gwaith i fwrw ymlaen â'r prosiect, sy'n rhan allweddol o waith ailddatblygu tref Y Rhyl a fyddai'n cysylltu'r promenâd a chanol y dref, a byddai'n ganolog er mwyn creu dyheadau a chyfleoedd yn y dref. Amlygodd y gwaith caled a wnaed ar y prosiect gyda rheolaeth dda dros y costau ac roedd yn gwbl gefnogol i'r cynllun.

Gwahoddodd yr Arweinydd gwestiynau gan aelodau nad oeddent ar y Cabinet.

Fe wnaeth Aelodau'r Rhyl, y Cyngorwyr Joan Butterfield, Alan James a Barry Mellor fanteisio ar y cyfle i bwysleisio bod Prosiect Adeiladau'r Frenhines yn ganolog i waith adfywio tref Y Rhyl, gan ddiolch i'r Cyngor am flaenoriaethu'r rhaglen adfywio a arweiniodd at welliannau sylweddol ar y promenâd ac mewn ardaloedd eraill yn y dref ac roedd trigolion Y Rhyl wedi eu gwerthfawrogi'n fawr. Byddai'r prosiect yn gatalydd ar gyfer buddsoddiad gyda buddiannau economaidd sylweddol ar gyfer Y Rhyl a'r ardal ehangach. Cydnabuwyd a gwerthfawrogwyd cefnogaeth y Cabinet a'r holl gynghorwyr ar draws yr awdurdod yn yr ymdrechion adfywio hynny, yn ogystal â chefnogaeth barhaus gan Lywodraeth Cymru.

Fel cynrychiolydd y Pwyllgor Craffu ar Fwrdd Prosiect Adeiladau'r Frenhines, cadarnhaodd y Cyngorydd Hugh Irving ei fod yn hapus gyda'r wybodaeth a gyflwynwyd i'r Bwrdd a bu'n cadw llygad barcud arni, ac o safbwynt craffu nid oedd ganddo unrhyw broblem gydag unrhyw gamau gweithredu hyd yma. Wrth ymateb i gwestiwn gan y Cyngorydd Meirick Davies, esboniodd y Cyngorydd Julian Thompson-Hill fod y cais i Gronfa Codi'r Gwastad yn cynnwys elfen ar gyfer gwella Adeiladau'r Frenhines er mwyn gwella'r ymddangosiad gweledol megis gwaith tirlunio.

Fe wnaeth y Prif Weithredwr gydnabod pa mor ddiolchgar oedd yr aelodau i'r swyddogion am eu cefnogaeth, yn enwedig wrth ymwneud â phrosiectau anodd, ac roedd yn falch iawn o'r gwaith adfywio sy'n cael ei wneud yn Y Rhyl. Estynnodd wahoddiad agored i'r holl aelodau drafod y ffordd yr ymdrinnir â gwaith adfywio yn Y Rhyl a chyfeiriodd at brosiectau eraill sydd yn y broses o gael eu cynllunio neu eu datblygu, ynghyd â gwaith i fynd i'r afael ag amddifadedd yn y dref.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn cymeradwyo'r achos busnes wedi'i ddiweddarau ac y dylid neilltuo cyllid ychwanegol ar gyfer y prosiect fel y manylir yn adrannau 6 a 9 yr adroddiad.

Ar y pwynt hwn (11.50 am) cafwyd egwyl fer.

9 ARGYMHELLION Y GRŴP BUDDSODDI STRATEGOL

Cyflwynodd y Cyngorydd Julian Thompson-Hill yr adroddiad gan geisio cefnogaeth y Cabinet i brosiectau a nodwyd i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf

2022/23 yn ôl argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol (GBS) ac fel y nodwyd yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

Aeth y Cynghorydd Thompson-Hill â'r aelodau drwy'r adroddiad gan esbonio'r cyllid sydd ar gael ar gyfer dyraniadau bloc ar gyfer rhaglenni gwaith parhaus. Cyfeiriwyd at waith y GBS o ran adolygu'r ceisiadau am ddyraniadau a rhoddwyd crynodeb o'u hargymhellion ac fe'u trafodwyd ymhellach yn y cyfarfod, a oedd yn cynnwys y ffynhonnell ariannu a argymhellir ar gyfer pob prosiect, ynghyd â'r rhesymeg dros gefnogi'r prosiectau a'r dyraniadau penodol hynny.

Ar wahân i hynny, cyfeiriodd y Pennaeth Cyllid at gyhoeddiadau diweddar am gyllid cyfalaf gan Lywodraeth Cymru a oedd yn datgan y byddai gwaith yn parhau er mwyn manteisio i'r eithaf ar y ffrydiau incwm hynny ac y byddai'n cael ei adrodd yn ôl i'r Cabinet yn y dyfodol wedi hynny, ar ôl yr etholiadau.

Ystyriodd y Cabinet yr argymhellion yn yr adroddiad. Cafwyd ychydig o drafodaeth am y dyraniadau cyllid ar gyfer gwaith isadeiledd a gwaith atgyweirio arall yn ymwneud â phontydd ac, yn dilyn arolwg o gyflwr pontydd, nodwyd bod dyraniad cyllid penodol a chynllun deng mlynedd wedi ei lunio ar y gwaith sydd angen ei wneud. Gan gofio bod yr arolwg gwreiddiol wedi ei wneud chwe blynedd yn ôl, teimlai'r Cynghorydd Brian Jones y byddai'n werth adolygu'r gwaith hwnnw er mwyn sicrhau bod y sefyllfa ddiweddaraf yn diogelu yn erbyn problemau yn y dyfodol ac fel y gellir blaenoriaethu gwaith fel y bo'n briodol, yn enwedig yn sgil effaith a cholled Pont Llannerch. Gofynnodd yr Arweinydd i'r Cynghorydd Thompson-Hill drosglwyddo'r neges honno yn ôl i'r swyddogion.

PENDERFYNWYD bod y prosiectau a nodwyd yn Atodiad 1 i'r adroddiad i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2022/23 yn cael eu cefnogi a'u hargymell i'r Cyngor llawn.

10 ADRODDIAD CYLLID

Cyflwynodd y Cynghorydd Julian Thompson-Hill yr adroddiad a oedd yn manylu ar y sefyllfa ariannol ddiweddaraf a'r cynnydd a wnaed o ran y strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer y gyllideb fel yr amlinellir isod -

- y gyllideb refeniw net ar gyfer 2021/22 oedd £216.818 miliwn (£208.302 miliwn yn 2020/21).
- rhagwelir y bydd gorwariant o £1.553 miliwn ar gyllidebau gwasanaethau a chyllidebau corfforaethol
- manylion arbedion ac arbedion effeithlonrwydd y cytunwyd arnynt sydd werth £2.666 miliwn yn ymwneud â ffioedd a chostau, arbedion gweithredol, newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau ac ysgolion.
- tynnwyd sylw at y risgiau a'r tybiaethau presennol yn ymwneud â meysydd gwasanaeth unigol, cyllidebau corfforaethol ac ysgolion ynghyd ag effaith y coronafeirws a'r sefyllfa o ran ceisiadau ariannol i Lywodraeth Cymru, a
- rhoddwyd diweddariad cyffredinol ar y Cyfrif Refeniw Tai, y Cynllun Cyfalaf Tai, Rheoli'r Trysorlys a'r Cynllun Cyfalaf a chafwyd diweddariad ar brosiectau mawr.

Soniodd y Pennaeth Cyllid am ffrydiau cyllido eraill a fyddai ar gael gan Lywodraeth Cymru tua diwedd y flwyddyn ariannol a fyddai'n effeithio'n gadarnhaol ar y sefyllfa ariannol. Oherwydd amseriad cyfarfod nesaf y Cabinet ym mis Mawrth ni fydd adroddiad ariannol yn cael ei gyflwyno ond bydd crynodeb o'r datblygiadau ariannol dros y misoedd nesaf yn cael ei gynnwys yn yr adroddiad sefyllfa derfynol i'r Cabinet a bydd aelodau'n cael y wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau hynny wrth i'r sefyllfa ddatblygu.

Codwyd y pwyntiau canlynol yn ystod y drafodaeth a ddilynodd -

- Gofynnodd y Cyngorydd Mark Young am sicrwydd ynghylch cyflwyno ad-daliad prydlon o'r £150,000 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer bandiau A i D treth y cyngor a'r rhai a fydd yn derbyn cynlluniau gostyngiadau treth y cyngor. Dywedodd y Pennaeth Cyllid, unwaith y byddai manylion y cynllun yn hysbys, cymerir camau i hwyluso'r modd y caiff ei weithredu cyn gynted â phosibl ac amlinellodd y trefniadau tebygol i'r perwyl hwnnw. Byddai'r aelodau'n derbyn y wybodaeth ddiweddaraf wrth i'r sefyllfa ddatblygu.
- Soniodd y Cyngorydd Brian Jones am lwyddiant Cynllun Amddiffyn Rhag Llifogydd Dwyrain Y Rhyl a gafodd ei gwblhau'n gynt ac yn rhatach na'r disgwyl, gan ddiogelu 1600 o gartrefi a busnesau rhag llifogydd arfordirol. Cyfeiriodd hefyd at £700,000-£750,000 ychwanegol ar gyfer gwariant priffyrdd yn y flwyddyn ariannol bresennol a chadarnhawyd y disgwylir cadarnhad am y swm gan Lywodraeth Cymru ac oherwydd yr oedi wrth ryddhau cyllid yn y flwyddyn ariannol bresennol, mae'n debygol y bydd y cyllid yn cael ei neilltuo ar gyfer gwaith sydd eisoes wedi'i wneud gan ddefnyddio cyllideb y Cyngor a gafodd ei dwyn ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf.
- wrth ymateb i gwestiwn gan y Cyngorydd Bobby Feeley, soniodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau am y taliad cadw o £1000 ar gyfer pobl sydd wedi eu cofrestru fel gweithwyr gofal cymdeithasol a fydd hefyd yn elwa o'r cyflog byw gwirioneddol o fis Ebrill ymlaen. Llywodraeth Cymru a fydd yn gwneud y taliad ond yr awdurdod lleol a fydd yn hwyluso'r broses i dalu staff cymwys.

Wrth ymateb i gwestiynau gan y Cyngorydd Meirick Davies, adroddodd yr Arweinydd am gynlluniau i ddefnyddio hen safle Ysgol Llanfair Dyffryn Clwyd yn y dyfodol ac mae trafodaethau'n parhau gyda grŵp cymunedol lleol i'r perwyl hwnnw, cytunodd hefyd y byddai'n canfod a yw perchnogaeth y tir wedi ei throsglwyddo o'r Esgobaeth i'r Cyngor. O ran incwm cynllunio, cadarnhaodd y Cyngorydd Mark Young fod gweithgarwch wedi prysuro a bod swyddogion yn cydweithio er mwyn cynyddu incwm a sicrhau bod y gwasanaeth yn fwy cynaliadwy wrth symud ymlaen.

PENDERFYNWYD y bydd y Cabinet yn nodi'r cyllidebau a bennwyd ar gyfer 2021/22 a'r cynnydd a wnaed yn erbyn y strategaeth gyllido y cytunwyd arni.

11 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CABINET

Cyflwynwyd Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet i'w hystyried a nododd yr aelodau'r diwygiadau canlynol –

- cynhelir y cyfarfod nesaf a drefnwyd yn gynharach ar 15 Mawrth er mwyn iddo gael ei gynnal cyn y cyfnod cyn yr etholiad a fydd yn dechrau ar 18 Mawrth
- Fframwaith Ymgynghoriaeth Gogledd Cymru - mae'r eitem wedi ei haildrefnu o fis Mawrth i fis Gorffennaf
- Eitemau o'r Pwyllgorau Craffu: Cael Gwared â Nwyddau na ellir eu Hailgylchu yn y Gwasanaethau Arlwyio mewn Ysgolion - mis Mawrth

PENDERFYNWYD nodi rhaglen gwaith i'r dyfodol y Cabinet.

Daeth y cyfarfod i ben am 12.30 pm.